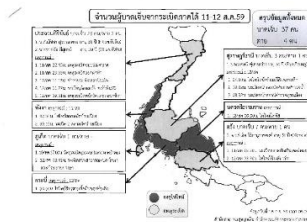

การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้^๑

ตามที่เกิดเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ จนทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๔ ราย (ชาวไทยทั้งหมด) และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๓๗ ราย แยกเป็น ชาวไทย จำนวน ๒๖ ราย และชาวต่างชาติ จำนวน ๑๑ ราย นั้น

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกแถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ แสดงความเสียใจกับครอบครัวผู้เสียชีวิต ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจากเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้นใน ๗ จังหวัด “นับเป็นการกระทำที่ทำร้ายจิตใจคนไทยทั้งประเทศอย่างที่สุด เหตุการณ์ครั้งนี้จะช่วยเป็นเครื่องย้ำเตือนจิตใจของคนไทยอยู่เสมอ และแสดงให้เห็นว่ายังมีคนไม่ได้อยู่ในสังคมไทย และประเทศไทย โดยมีผู้สร้างสถานการณ์ตั้งแต่มก่อนวันลงประชามติและวันสำคัญของคนไทยทั้งชาติ ซึ่งในวันที่ทุกคนควรมีความสุขร่วมกัน ทำความดีถวายวันแม่ของแผ่นดินและมีความสุขกับครอบครัว กลับมีเหตุการณ์อันสร้างความเศร้าเสียใจจากการกระทำดังกล่าว ทั้งนี้ ยืนยันว่า รัฐบาลจะให้ความดูแลและจะเร่งสืบสวนหาผู้ลงมือกระทำผิดมาลงโทษให้เร็วที่สุด และขอเวลาให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โดยรัฐบาลจะให้การสนับสนุนฝ่ายความมั่นคงอย่างเต็มที่ และจะรายงานความคืบหน้าการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ และขอให้ประชาชนช่วยแจ้งเบาะแส อย่าตื่นตระหนก ช่วยกันเป็นหู เป็นตา เฝ้าระวังสถานที่สำคัญ หากพบสิ่งใดผิดปกติให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่” ขณะเดียวกัน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ยังกล่าวว่า “ขอเป็นกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ทุกคน อย่าท้อแท้ จงมีสติ ใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาอย่างเต็มขีดความสามารถ พร้อมกับขอให้กำลังใจคนไทยทุกคน ให้มีความรัก ความสามัคคี และร่วมมือกันขจัดคนไม่ดีหรือคิดร้ายให้หมดไปจากประเทศไทยให้ได้โดยเร็ว รัฐบาล และ คสช.จะนำพาประเทศ ให้เจริญเติบโตก้าวหน้าร่วมกับประชาคมโลกอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้เราจะมีควมยากลำบากในเวลานี้ ทุกคนต้องร่วมมือกันก้าวผ่านอุปสรรคทุกอย่างไปได้โดยเร็ว”^๒ รวมทั้งได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแนวทางการเยียวยาความเสียหาย โดยให้บูรณาการร่วมกับ ๖ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงสาธารณสุข ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีข้อสั่งการให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอแนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้

ต่อมาคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติรับทราบและอนุมัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้

๑.๑ กรณีชาวไทยเสียชีวิต จำนวน ๔ ราย ได้รับการช่วยเหลือเป็นจำนวนเงินประมาณ ๑,๑๘๕,๐๐๐ บาท/ราย ประกอบด้วย

^๑ เรียบเรียงโดยนายวิสุทธิ์ ฉัตรานุกัตตร

^๒ ค้นคว้าจากเว็บไซต์ <https://www.sanook.com/news/2047926/>

๑.๑.๑ ค่าจัดการศพ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับบริจาค และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๑.๒ ค่าตอบแทน ค่าจัดการศพ และค่าขาดอุปการะ ตามพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๑.๓ ค่าจัดการศพ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท

๑.๑.๔ เงินช่วยเหลือ ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ กรณีชาวไทยได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๒๖ ราย ได้รับการช่วยเหลือตามระดับ ความบาดเจ็บ ดังนี้

๑.๒.๑ ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บตามระดับความบาดเจ็บ ตามพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล จำนวนไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวนไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าขาดประโยชน์ไม่เกิน ๒๐๐ บาท/วัน ค่าตอบแทน ความเสียหายอื่น ผู้ป่วยชั้นวิกฤติ (ICU) ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นผู้ป่วยใน ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้ป่วยนอก ๑๐,๐๐๐ บาท

๑.๒.๒ ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บตามระดับความบาดเจ็บ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับหลักเกณฑ์การ ใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้แก่ บาดเจ็บจนถึงขั้นพิการ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท บาดเจ็บรักษาในสถานพยาบาล ๓ วันขึ้นไป จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และค่าปลอบขวัญ ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

๑.๒.๓ เงินช่วยเหลือ ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท

๑.๓ กรณีชาวต่างชาติได้รับบาดเจ็บ (ไม่มีชาวต่างชาติเสียชีวิต) จำนวน ๑๑ ราย ให้การช่วยเหลือจากกองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ตามระดับความบาดเจ็บ ตามระเบียบ คณะกรรมการบริหารกองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้จ่ายเงินกองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ทางการแพทย์รวมถึงค่าเคลื่อนย้ายภายในประเทศ ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/คน ความสูญเสียหรือความเสียหายจากการหยุดชะงักของการเดินทางไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท/คน/วัน ทั้งนี้ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท/คน การฟื้นฟูสภาพจิตใจ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท/คน และความสูญเสียหรือเสียหายจากการ ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ทำให้ขาดปัจจัยในการดำรงชีวิต ให้เหมาจ่าย ๖,๐๐๐ บาท/คน

๑.๔ รัฐจะให้ความช่วยเหลือเป็นค่ารักษาพยาบาลทั้งหมด สำหรับผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเป็นค่ารักษาพยาบาลอยู่แล้ว รัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบในกรณีที่เกิดขึ้น

๑.๕ สำหรับกรณีทรัพย์สินเสียหาย มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯ

๑.๖ มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม

๒. การเบิกจ่ายค่าบริการทางการแพทย์และเงินเหมาจ่ายช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลกรณีบาดเจ็บจากสถานการณ์เหตุระเบิดแยกราชประสงค์มาใช้โดยอนุโลม

๓. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างการรับรู้ให้แก่ผู้ประสบภัยกรณีเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ และกรณีเหตุระเบิดแยกราชประสงค์เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เกี่ยวกับความช่วยเหลือเยียวยาต่าง ๆ ที่จะได้รับให้ชัดเจน ในการจัดทำแนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุระเบิดและไฟไหม้ในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคใต้ ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้การช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายในเหตุใด ๆ มีความเป็นธรรม เสมอภาค ไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ขอรับการประเมินจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

ดังจะเห็นได้ว่าในกรณีเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงใด ๆ ขึ้นมา รัฐบาลจะมีข้อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ซึ่งหน่วยงานของรัฐต่างมีกฎหมาย ระเบียบของตนเองที่จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือแตกต่างกันออกไป ทำให้การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบมีมาตรฐานที่แตกต่างกันออกไปด้วย กล่าวคือ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามพระราชบัญญัติคำต่อแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ จังหวัดจะรับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๗ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนช่วยเหลือเยิวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้จ่ายเงินกองทุนช่วยเหลือเยิวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแต่ละกฎหมาย ระเบียบ ต่างก็มีหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบควรมีมาตรฐาน ด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค ไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่ทำให้ประชาชนทั่วไปรู้สึกว่ามีค่าใช้จ่ายประมาณภาษีของตนไปในทางที่เอื้อประโยชน์เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งกฎหมายถือเป็นหลักกติกาที่ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหาย ควรมีเพียงฉบับเดียวเท่านั้น หากแต่มีความเสียหายหรือความรุนแรงที่แตกต่างกัน ถึงจะมีการกำหนดอัตราการให้ความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายควรดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม เนื่องจากความเสียหายดังกล่าวมิได้เกิดจากกระทำความผิดของรัฐ หากแต่มีผู้เจตนากระทำให้เกิด อันเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งผู้เสียหายสามารถ

เรียกร้อยค่าเสียหายเอากับผู้กระทำความผิดได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความรับผิดเพื่อละเมิด การที่รัฐให้ความช่วยเหลือนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเสียหายในการให้ผู้เสียหายสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติสุขต่อไป มิฉะนั้นจะมีผู้นำกฎหมายดังกล่าวมาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ อีกทั้ง การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายที่ผ่านมาจะมีความยุ่งยากในการพิสูจน์ว่าผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายจริงหรือไม่ ดังนั้น ควรจะมีระบบการตรวจสอบผู้เสียหายเพื่อให้การให้ความช่วยเหลือเยียวยาเป็นไปด้วยความถูกต้อง

ซึ่งเมื่อเหตุการณ์ทำให้เกิดความเสียหายใด หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรได้มีการรายงานเหตุการณ์รวมทั้งความเสียหายในเบื้องต้นให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือเยียวยา ความเสียหายทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการตรวจสอบความเสียหายและช่วยเหลือเยียวยาต่อไป อีกทั้งไม่ต้องเป็นภาระผู้เสียหายในการมาขอใช้สิทธิในการขอรับความช่วยเหลือเยียวยา ซึ่งบางครั้งผู้เสียหายไม่รู้ถึงสิทธิของตน ในการได้รับความช่วยเหลือเยียวยา หรือเป็นการยากลำบากในการเดินทางหรือติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าว และแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะรับรองให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา หรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้เสียหายจะขอรับความช่วยเหลือเยียวยา ความเสียหายจากรัฐทั้งหมด การที่รัฐให้ความช่วยเหลือนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเสียหายเท่านั้น สำหรับจะจ่ายเป็นจำนวนเงินเท่าใด หรือจะจ่ายในกรณีใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละประเทศ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นการงบประมาณในระยะยาวต่อไป เห็นควรให้มีกองทุนสำหรับให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหาย ซึ่งไม่ใช่งบประมาณปกติ โดยรายได้จากกองทุน อาจได้มาจากส่วนหนึ่งของค่าปรับที่ผู้กระทำความผิดอาญาจะต้องจ่าย การรับบริจาค เป็นต้น

ส่วนนิติการ
ศูนย์บริการประชาชน
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี